

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗ, π. δικηγόρου, προέδρου της Ευξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης.

Ανοιχτή Επιστολή προς τους συνέδρους της ΠΟΕ, ενόψει του συνεδρίου των αντιπροσώπων

(Οι θέσεις που ακολουθούν είναι προσωπικές)

Τα δύο σπουδαιότερα και ισόκυρα Προσκυνήματα, η Παναγία Σουμελά και η Παναγία της Τήνου, πέρασαν επί Χούντας στην αρμοδιότητα της Εκκλησίας, ενώ μέχρι τότε ανήκαν στην αρμοδιότητα του Κράτους. Με το νόμο 349/1976 η Παναγία της Τήνου επανήλθε στην αρμοδιότητα του Κράτους ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η Παναγία Σουμελά παρέμεινε στην αρμοδιότητα της Εκκλησίας και ήδη είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ευάλωτη από το ιδιωτικό συμφέρον. Γιατί αυτή η διάκριση;

Η Διοίκηση της Παναγίας της Τήνου εκλέγεται από τους τοπικούς δημοτικούς, επαρχιακούς και κοινοτικούς συμβούλους. Η Διοίκηση της Παναγίας Σουμελά (Προσκύνημα) διορίζεται από την Εκκλησία και προέρχεται κατά πλειοψηφία (6/11) από το Σωματείο Παναγία Σουμελά, όπου η οικογενειοκρατία κυριαρχεί εδώ και 60 σχεδόν χρόνια. Γιατί και αυτή η διάκριση;

Αιτία κάθε κακοδαιμονίας στον ποντιακό χώρο είναι ο διχασμός. Αιτία και αίτια του διχασμού είναι αποκλειστικά και μόνο η οικογενειοκρατία στην Παναγία Σουμελά, της οποίας στήριγμα είναι αποκλειστικά και μόνο η Εκκλησία. Αυτή, η Εκκλησία, κατέστησε την Παναγία Σουμελά "μεσότοιχον έχθρας" στον οργανωμένο ποντιακό χώρο, αντί, όπως λέει ένα θεοτόκιο, να είναι Παναγία της ειρήνευσης.

Όσο η οικογενειοκρατία χάνει όλα τα ερείσματά της στον πολιτικό και τον κοινωνικό χώρο (είναι πλέον πολιτικά και κοινωνικά γυμνή) άλλο τόσο σπεύδει η Εκκλησία να την στηρίξει. Δυστυχώς αυτή είναι η σκληρή αλήθεια και πρέπει να την φωνάξουμε δυνατά.

Με το σημερινό νομικό και καταστατικό καθεστώς στην Παναγία Σουμελά, στο Σωματείο και το Προσκύνημα, δεν υπάρχει κανένας απολύτως δρόμος πρόσβασης της Παμποντιακής Ομοσπονδίας Ελλάδος, ΠΟΕ, των ανθρώπων της και των 450 σωματείων της, στη Διοίκηση του Σωματείου και εκείθεν στη Διοίκηση του Προσκυνήματος. Για να γίνεις τακτικό μέλος του Σωματείου με δικαίωμα ψήφου (και εμμέσως να επιδράσεις στη Διοίκηση του Προσκυνήματος) πρέπει την αίτησή σου να την υπογράφουν 2 σύμβουλοι (και όχι δύο απλά μέλη του Σωματείου, όπως γίνεται στα άλλα σωματεία) και να παραμείνεις 3 χρόνια ως δόκιμο μέλος, χωρίς δικαίωμα ψήφου (με δοκίμιο, μεταξύ των άλλων, τη διάδοση του περιοδικού Ποντιακή Εστία), οπότε αν ευδοκήσουν οι (κατα)κρατούντες, πράγμα εντελώς απίθανο, σε δέχονται ως τακτικό μέλος, διαμελίζοντας την αξιοπρέπειά σου.

Προσωπικά ως πρόεδρος της Ευξείνου Λέσχης Θεσσαλονίκης πήρα το 2014 ειλικρινή πρωτοβουλία προσέγγισης των δύο ιστορικών σωματείων, της Παναγίας Σουμελά και της Ευξείνου Λέσχης, και τούτο παρά τη σφοδρή αντίδραση ακόμη και στενώντατων φίλων μου. Κάναμε κοινή εκδήλωση στις 19 Μαΐου, συμμετείχαμε στις δράσεις της Παναγίας Σουμελά, συμμετείχαν οι δικοί της στις εκδηλώσεις μας. Αλλά ενώ γινόταν αυτά, η οικογενειοκρατία ύπουλα και χωρίς να το γνωρίζουμε εμείς ούτε κανένα άλλο ποντιακό σωματείο, δέχονταν και πρότεινε στην Ιερά Σύνοδο τη μεταβολή του Προσκυνήματος σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ενώ μπορούσε να απαιτήσει την εξαίρεση από το νόμο που επέβαλε τη μετατροπή των

Προσκυνημάτων σε Ν.Π.Ι.Δ., όπως εξαιρείται η Παναγία της Τήνου. ΠΡΟΣΟΧΗ, ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ως νομικός που μελέτησα βαθιά το θέμα προειδοποιώ: Αν δεν αλλάξουν οι διασταυρούμενες νομοθετικές, κανονιστικές και καταστατικές ρυθμίσεις της διοίκησης και λειτουργίας στο Προσκύνημα και στο Σωματείο Παναγία Σουμελά, τότε σε περίπτωση ιδίως χωρισμού της Εκκλησίας από το Κράτος, μπορεί να εμφανισθεί στο μέλλον κάποιος λωποδύτης που "αξιοποιώντας" αυτές τις ρυθμίσεις θα συνδέσει με πάσα ευκολία το παγκάρι της Παναγίας μας απευθείας με την τσέπη του και θα μας βάλλει να προσκυνούμε με ... εισιτήριο! Αν με πείσει κάποιος άλλος νομικός ότι δεν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος, εγώ περιχαρής θα υποκλιθώ ταπεινά μπροστά στις ανώτερες νομικές γνώσεις του.

Ο διχασμός στον ποντιακό χώρο τελματώνει όλα τα σοβαρά θέματά μας. Αν πηγαίνουμε για την ικανοποίηση κάποιου αιτήματός μας σε κάποιο υπουργείο και άλλος βρίσκεται στο γραφείο του υπουργού, άλλος στον προθάλαμο, άλλος στην αυλή του υπουργείου και άλλος βρίσκεται καθοδόν προς το υπουργείο, αν δηλαδή είμαστε διασπασμένοι, όπως είμαστε, δεν θα μας δίνει σημασία κανείς. Δεν μπορέσαμε ούτε καν να προστατέψουμε έγκαιρα τη σύνταξη των 350 ευρώ για τις γριές μας και τους γέροντες μας από την πρώην ΕΣΣΔ και μπορεί κάποιος να πέθαναν από έσχατη ένδεια. Δηλαδή ο διχασμός μας έγινε φονικός!

Έκανα στις αρχές του περασμένου Φλεβάρη αίτηση στο Σωματείο Παναγία Σουμελά να γραφτώ μέλος. Ακόμη δεν πήρα απάντηση, πέρασαν 9 μήνες! Στις 7.10.2016 έκανα καινούρια αίτηση ρωτώντας για την τύχη της παλιάς αίτησης. Μου είπαν ότι θα πάρω έγγραφη απάντηση. Ακόμη δεν πήρα. Δεν χρειάζομαι βέβαια μια ακόμη απόδειξη ότι η οικογενειοκρατία, έχοντας πλάτη την Εκκλησία, έχει αποθρασυνθεί σέ απίστευτο βαθμό. Αλλά από εμένα τουλάχιστον το θράσος της δεν θα περάσει.

## ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1) Τον Φεβρουάριο του 2017 το Προσκύνημα Παναγία Σουμελά είναι υποχρεωμένο να συγκαλέσει το Κοινό των Ποντίων για έκθεση πεπραγμένων και εκλογή 2 από τα 11 μέλη της Επιτροπής Διοίκησης. Πρέπει όλα τα σωματεία της ΠΟΕ να είναι εκεί, δυναμικά παρόντα. Μπορούμε να ασκήσουμε ισχυρή θεμιτή πίεση και να διακηρύξουμε ότι η οικογενειοκρατία δεν είναι πλέον ανεκτή. Μπορούμε ακόμα, με την συντριπτική αριθμητική υπεροχή μας, να εκλέξουμε έστω τα δύο μέλη της Επιτροπής Διοίκησης του Προσκυνηματος, οπότε θα έχουμε πλήρη εσωτερική πληροφόρηση για όσα συμβαίνουν εκεί.

2) Την ίδια μέρα που θα συγκληθεί το Κοινό των Ποντίων πρέπει να γίνει αδιάστακτα συμβολική περικύκλωση της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και συμβολική κατάληψη της Μητρόπολης Βεροίας. Αν παρόλα αυτά η Εκκλησία δεν πάρει το μήνυμα, αν δεν καταλάβει ότι το πολύ της θλίψεως που μας προκαλεί γεννά παραφροσύνη, αν δεν κατανοήσει ότι με το να αποτελεί το μόνο και αποκλειστικό στήριγμα της οικογενειοκρατίας γίνεται ένοχη του διχασμού στον οργανωμένο ποντιακό χώρο, με τεράστιο κόστος για τον ποντιακό ελληνισμό, τότε η περικύκλωση και η κατάληψη πρέπει να γίνουν πραγματικές, σκληρές και ανυποχώρητες. Δεν πρέπει να διστάσουμε. Θα είναι ντροπή και αίσχος για την ΠΟΕ αν διστάσει. Έχουμε χρέος απέναντι στην τραγική ιστορία μας να μη διστάσουμε. Έλλωστε αυτές οι μορφές αγώνα είναι στις σημερινές συνθήκες νομικά και κοινωνικά ανεκτές. Έχουμε το δίκιο απολύτως και εξολοκλήρου με το μέρος μας. Η συμπεριφορά της Εκκλησίας, παρόλο που έχει πλήρη γνώση των πραγμάτων, υπήρξε απολύτως περιφρονητική προς τον οργανωμένο ποντιακό χώρο. ΚΑΜΙΑ ΑΝΟΧΗ ΠΛΕΟΝ ΣΕ ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ. Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΑΣ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙ

ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ. ΘΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΜΕ ΑΦΟΡΗΤΟ  
ΠΟΝΟ ΨΥΧΗΣ ΑΛΛΑ ΜΕ ΠΛΗΡΗ ΤΗΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΟΤΙ ΤΗΝ  
ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗ ΤΗΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΜΕΙΣ, ΟΧΙ Η  
ΠΑΜΠΟΝΤΙΑΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΑ 450 ΣΩΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ.

Τη λύση στα προβλήματά μας θα την δώσει η αποφασιστικότητά μας. \_

3) Τον Φεβρουάριο του 2017 θα γίνει Γενική Συνέλευση του Σωματείου Παναγία Σουμελά. Πρέπει να συμμετάσχουμε, πρέπει να είμαστε και εκεί δυναμικά παρόντες. Έχουμε αυτό το δικαίωμα από το καταστατικό ως αυτοδικαίως έκτακτα μέλη, επικαλούμενοι μόνο την ιδιότητά μας ως Ποντίων. Τη σχετική διάταξη του καταστατικού δεν την κατέργησε η οικογενειοκρατία διότι την ενδιέφεραν μόνο τα τακτικά μέλη, επειδή αυτά και μόνο έχουν δικαίωμα ψήφου.

4) Γενικά πρέπει να είμαστε παρόντες παντού και πάντοτε σε όλες τις εκδηλώσεις του Προσκυνηματος και του Σωματείου Παναγία Σουμελά. Η άποψη ότι με την παρουσία μας νομιμοποιούμε το καθεστώς της οικογενειοκρατίας, είναι θεωρητικά λανθασμένη και πρακτικά οικτρά αποτυχημένη. Οι αγώνες στους κοινωνικούς χώρους κερδίζονται με μάχες εκ του συστάδην. Ειδικά στην περίπτωση της οικογενειοκρατίας στην Παναγία Σουμελά, δοκιμάστηκαν όλοι οι άλλοι, οι "ευγενείς" τρόποι και αποδείχθηκαν ατελέσφοροι. Το 2007 όλα τα κόμματα συμφώνησαν στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής ότι πρέπει να αλλάξει το καθεστώς διοίκησης στο Προσκύνημα. Τίποτε δεν έγινε. Άλλαξαν κυβερνήσεις, άλλαξαν υπουργοί, δεν έγινε τίποτε. Αντιθέτως, η κατάσταση χειροτέρεψε, το Προσκύνημα έγινε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Κανονισμός 262/2014) και ενώ αρχικά το Κοινό των Ποντίων εξέλεγε τέσσερα μέλη της Διοίκησης τώρα η Εκκλησία τα περιόρισε σε δύο. Δηλαδή η Εκκλησία δεν παρέλειψε τίποτε απολύτως προκειμένου να δείξει προκλητικά την εύνοιά της προς την οικογενειοκρατία και την περιφρόνησή της προς όλους εμάς, θαρρείς και μόνο εκείνοι είναι παιδιά της και εμείς είμαστε αποπαιδία της. ΣΚΛΗΡΩΤΑΤΗ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΑΛΛΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΕΓΕΤΑΙ. ΠΡΕΠΕΙ Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΝΑ ΠΑΡΕΙ Ο ΙΔΙΟΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ, ΟΣΟ ΚΑΙ ΑΝ ΘΑ ΣΤΕΝΟΧΩΡΗΘΕΙ ΟΤΑΝ ΘΑ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙ ΠΟΣΟ ΑΔΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΕΡΕΤΑΙ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΠΟΝΤΙΑΚΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΠΟΣΟ ΚΑΚΟ ΜΑΣ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ. Πρέπει να αναλάβει τις ευθύνες του και όχι να τις αποποιείται δίκην Ποντίου Πιλάτου λέγοντας, όπως στο παρελθόν, ότι θα γίνει "Ό,τι πεί ο θεός". Και τι "είπε" ο θεός; Είπε να εξουσιάζεται επ' άπειρον από την οικογενειοκρατία το ιερότερο εθνικό και θρησκευτικό σύμβολο των Ποντίων, η Παναγία Σουμελά; Είπε να διακινδυνευθεί, με τις παραπάνω νομικές ρυθμίσεις, η τύχη της σε βαθμό που, όπως είπα, μπορεί στο μέλλον να γίνει μαγαζί ανόσιων λωποδυτών; ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΕ, ΕΧΕΤΕ ΒΑΡΙΑ ΕΥΘΥΝΗ ΓΙΑ ΟΛΑ ΑΥΤΑ. Και αν η ΠΟΕ διστάσει να τις καταλογίσει, θα είναι ανάξια της αποστολής της.

5) Πρέπει να υπηρετούμε αρχές και όχι να γλύφουμε αρχηγούς. Οι "αρχηγοί" μας συνεδρίασαν το περασμένο καλοκαίρι επί 4 ώρες στο Μακεδονία Παλλάς και δεν αποφάσισαν ποιος θα ... προεδρεύσει στη συνεδρίαση, ώσπου το διέλυσαν! Επομένως ας μην μας ενδιαφέρει καθόλου αν θα δυσανεστήσουμε πρόσωπα προκειμένου να υπηρετήσουμε ιδέες.

6) Και το σπουδαιότερο: Πρέπει να εξασκήσουμε τη γλώσσα μας να λέει σκληρές αλήθειες! Τέρμα οι καθωσπρεπισμοί και οι αβρότητες.

Συμπατριώτισσα, συμπατριώτη,

**ΠΡΟΣΟΧΗ!** Υπάρχει μια ουσιώδης διαφορά ανάμεσα στην ΠΟΕ, γενικότερα στον οργανωμένο χώρο, και στην Παναγία Σουμελά. Στην ΠΟΕ μπορεί εσύ, εγώ, όλοι μας, μπορεί ως άτομα να έχουμε τα ελαττώματά μας, τις ιδιοτροπίες μας, τα πείσματα, τους εγωισμούς μας, το "εσύ πα ποίος είσαι". Αλλά όλα αυτά είναι προσωποπαγή και άρα παροδικά. Αποχωρούν τα πρόσωπα, αποχωρούν και αυτά. **ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΟΜΩΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΣΟΥΜΕΛΑ, ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΕΙΝΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ!!!** Η οικογενειοκρατία συντηρείται με θεσμικές, νομικές ρυθμίσεις, δηλαδή είναι καθεστώς. Είναι νομικές ρυθμίσεις αντιδημοκρατικές, διότι στην πράξη καθιστούν αδύνατη την άσκηση του δημοκρατικού δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι για κάθε Πόντιο με στοιχειώδη αυτοσεβασμό που δεν συμφωνεί με την οικογενειοκρατία. Είναι νομικές ρυθμίσεις αντεθνικές, διότι διχάζουν τον ποντιακό ελληνισμό. Είναι νομικές ρυθμίσεις αντιχριστιανικές, διότι σκανδαλίζουν το ποντιακό χριστεπώνυμο πλήρωμα. **ΠΡΕΠΕΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΝΑ ΚΑΤΑΛΥΘΕΙ ΜΕ ΚΑΘΕ ΝΟΜΙΜΟ ΤΡΟΠΟ. ΚΑΙ ΘΑ ΚΑΤΑΛΥΘΕΙ, ΑΝ ΣΤΑΜΑΤΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΜΑΤΑΙΗ ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΚΑΛΗΣ ΘΕΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ ΣΤΙΣ ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΩ.**

Η ΠΟΕ διαθέτει νομική ομάδα με πλήρη γνώση της νομικής και πραγματικής κατάστασης στο Προσκύνημα Παναγία Σουμελά. Αυτή η ομάδα μπορεί, καθοδηγούμενη από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΟΕ, να διαμορφώσει μέσα σε 6 το πολύ μήνες εμπεριστατωμένες προτάσεις που θα ανταποκρίνονται στον εθνοθηρησκευτικό χαρακτήρα του Προσκυνηματος, οι οποίες προτάσεις, αφού εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΠΟΕ, θα μεταφερθούν στην Ιεραρχία της Εκκλησίας, αν φυσικά αυτή θελήσει να κινηθεί στην ορθή κατεύθυνση της καταλλαγής, της ειρήνευσης και της ομόνοιας του ευρύτερου οργανωμένου ποντιακού χώρου. Ενός χώρου που, σε καιρό προϊούσας παρακμής των κοινωνικών δυνάμεων, μπορεί να προσφέρει στην Πατρίδα τον τεράστιο δυναμισμό του, που τώρα αναλύσκεται σε εσωτερικές συγκρούσεις, φθείρεται και φθίρει.

Τέλος, οι υποψήφιοι πρόεδροι της ΠΟΕ πρέπει να πάρουν μπροστά στο Συνέδριο των Αντιπροσώπων (Γενική Συνέλευση) σαφείς και ξεκάθαρες θέσεις απέναντι ειδικά στο ζήτημα της Παναγίας Σουμελά, αφού, όπως αποδείχθηκε, από τη λύση αυτού του προβλήματος εξαρτάται η λύση του προβλήματος του διχασμού στον ευρύτερο χώρο και από την εξάλειψη του διχασμού, από την ενότητα, εξαρτάται η λύση των άλλων σοβαρών θεμάτων μας, της Ιστορίας μας στα σχολεία, της διεθνούς αναγνώρισης της Γενοκτονίας και της ενιαίας οργάνωσής μας σε δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο.